

Sygnatura akt XI C 2086/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Marek Wójcik

Protokolant: Agnieszka Nowakowska

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2019 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko A. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. M. na rzecz strony powodowej (...) spółki z o.o. z siedzibą w W. kwotę 16 412,32 zł (szesnaście tysięcy czterysta dwanaście złotych trzydzieści dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 4 września 2018 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 4 438 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI C 2086/18

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 27 kwietnia 2018 r. (data nadania w urzędzie pocztowym) strona powodowa (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego A. M. kwoty 16 412,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że jest przedsiębiorstwem energetycznym w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, którego podstawową działalnością jest dystrybucja paliw gazowych – za pomocą sieci przesyłowej – w celu ich dostarczenia odbiorcom. Powołując się na definicję zawartą w art. 3 pkt. 18 ustawy Prawo energetyczne, zgodnie z którą przez nielegalne pobieranie paliw lub energii należy rozumieć pobieranie gazu bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozdzielczego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozdzielczy, wskazała, że umowa o dostarczenie i sprzedaż paliwa gazowego została rozwiązana przez sprzedawcę gazu, co oznacza, że pozwany pobierał paliwo gazowe bez zawartej umowy. Szczegółowe informacje dotyczące nielegalnego poboru paliwa gazowego zostały przekazane pozwanemu w powiadomieniu o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu z dnia 2 czerwca 2015 r. W wyniku ujawnionego nielegalnego poboru gazu, na podstawie przepisu art. 57 ust. 1

ustawy Prawo energetyczne ustalono opłatę, wyliczoną na podstawie następujących dokumentów: powiadomienie o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu z 2 czerwca 2015 r., naliczenia opłat za nielegalny pobór gazu z 1 czerwca 2015 r. oraz taryfy nr 1 dla usług dystrybucji paliw gazowych i usług regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego z 17 grudnia 2013 r. W oparciu o ww. dokumenty strona powodowa wystawiła notę obciążeniową o nr (...) z 2 czerwca 2015 r. na kwotę 16 412,32 zł, której termin zapłaty określono na dzień 16 czerwca 2015 r. Pozwany pomimo przesłania mu wyliczenia opłaty za nielegalny pobór gazu oraz wezwania do zapłaty, nie uregulował zobowiązania. Strona powodowa wskazała, iż wartość przedmiotu sporu stanowi sumę zaległych kwot wynikających z not, od których strona powodowa dochodzi dodatkowo odsetek liczonych od dnia następnego po dacie płatności not do dnia zapłaty.

W dniu 11 czerwca 2018 r. tutejszy Sąd pod sygn. akt XI Nc 910/18 wydał nakaz zapłaty, orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany A. M. wniosł sprzeciw zaskarżając go w całości i domagając się oddalenia powództwa oraz zasądzenia na jego rzecz od strony powodowej kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zaprzeczył jakoby otrzymał od strony powodowej notę odsetkową oraz wezwanie do zapłaty. Wskazał, że nie wiedział o zaistniałym zobowiązaniu. Ponadto pozwany podniósł, że w 2014 r. podpisał umowę z (...) o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego po wcześniejszym opłaceniu zaległości z poprzedniej umowy, którą zawierał Pan S. K.. Podpisanie umowy przez pozwanego było uwarunkowane opłaceniem zaległości po stawkach zgodnie z ówczesną umową. Na tej podstawie (...) odstąpiło od naliczania kar za nielegalny pobór gazu. Od momentu zawarcia umowy z (...), to jest od 2014 r. wszystkie należności względem gazowni są uregulowane, gazomierz nigdy nie był demontowany (tylko wymieniany na nowy), a umowa nadal obowiązuje. Dodatkowo pozwany podniósł zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia.

W odpowiedzi na sprzeciw (pismo procesowe datowane na dzień 28 stycznia 2019 r.), strona powodowa podtrzymała żądania zawarte w pozwie. Wyjaśniła, że umowa na dostarczanie i sprzedaż gazu do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) we W. została rozwiązana z dniem 30 listopada 2010 r. Tym samym, począwszy od 1 grudnia 2010 r. do dnia zawarcia kolejnej umowy trwał nielegalny pobór gazu, tj. pobór bez zawartej w tym zakresie umowy. Pozwany wskazał, że zaległości z tytułu dostarczania gazu do lokalu zostały uregulowane przed datą zawarcia kolejnej umowy o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego. W ocenie strony powodowej pozwany nie przedłożył jednak na poparcie powyższej okoliczności żadnych dowodów. Powodowa spółka wskazała, że zaległości te musiały dotyczyć okresu przed rozwiązaniem umowy kompleksowej o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego, a ich zapłata była warunkiem koniecznym do zawarcia nowej umowy ze sprzedawcą gazu. Dochodzona przez stronę powodową należność dotyczy tymczasem okresu przypadającego po dniu rozwiązania umowy kompleksowej do dnia podpisania nowej. Ten okres nie został przez pozwanego uregulowany.

W kwestii wysokości pobranego paliwa gazowego w okresie bezumownym, strona powodowa podała, że odpowiada ona różnicy pomiędzy stanem licznika na dzień zawarcia nowej umowy kompleksowej, a stanem licznika oszacowanym na dzień rozwiązania poprzedniej umowy. Z uwagi na to, że rozwiązanie nastąpiło z powodu posiadanych na koncie odbiorcy zaległości po okresie wypowiedzenia, stan ten jest szacowany w oparciu o dotychczasowe zużycie gazu. Kwestionowany przez pozwanego protokół jest protokołem ustalającym straty, jakie poniosła strona powodowa z uwagi na brak zawartej umowy kompleksowej oraz pobór w tym okresie gazu. Strona powodowa zaprzeczyła również, jakoby nie podejmowała prób zawiadomienia pozwanego o nałożonej opłacie. Wysłała bowiem pozwanemu zarówno notę obciążeniową jak i wezwanie do zapłaty, ale nie zostały one podjęte.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia, strona powodowa wskazała, że stosownie do treści art. 442¹ § 2 k.c., jeżeli szkoda wyniknęła z występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia jego popełnienia bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Nielegalny pobór gazu jest natomiast występkiem w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego. W niniejszej sprawie doszło do korzystania z cudzego źródła energii bez stosownej w tym zakresie zapłaty. Jak wynika natomiast z utrwalonego orzecznictwa sądowego w tym zakresie, kradzież energii polega na uzyskaniu w sposób

bezprawny dostęp do cudzego źródła energii i przywłaszczeniu w ten sposób wartości majątkowej, tj., pobieraniu pożytku bez zapłaty. Zdaniem strony powodowej ustalenie szkody oraz naliczenie jej wysokości miało miejsce w czerwcu 2015 r., a pozew został złożony w kwietniu 2018 r., a więc przed upływem okresu przedawnienia.

Rozprawa z dnia 17 kwietnia 2019 r. została odroczone, celem umożliwienia stronom przeprowadzenia pertraktacji mających na celu ugodowe załatwienie sprawy, jednak do ugodowego załatwienia sprawy nie doszło.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 17 grudnia 2013 r. Prezes Urzędu Regulacji i (...) po rozpatrzeniu wniosku przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zatwierdził ustaloną przez to Przedsiębiorstwo (...) dla usług dystrybucji paliw gazowych i usługi regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, stanowiącą załącznik do niniejszej decyzji, na okres do 31 lipca 2014 r.

(dowód:

- decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 17 grudnia 2013 r., k. 9
- taryfa nr 1 dla usług dystrybucji paliw gazowych i usług regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, grudzień 2013 r., k. 9 verte -11).

W dniu 28 maja 2014 r. pozwany A. M. zawarł z (...) sp. z o.o. Region (...) umowę kompleksową dostarczania i sprzedaży paliwa gazowego do punktu odbioru przy ul. (...) we W.. Przed jej zawarciem uiszczył zaległości powstałe w czasie trwania poprzedniej umowy. Był to warunek zawarcia nowej umowy.

W związku z zawartą umową, zostały przez sprzedawcę gazu podjęte czynności mające na celu ustalenie, do kiedy obowiązywała poprzednia umowa oraz kto pobierał gaz w okresie bezumownym, tj. w okresie od dnia rozwiązania poprzedniej umowy o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego do dnia zawarcia umowy z pozwanym. W wyniku podjętych działań ustalono, że poprzednia umowa, której stroną był S. K. obowiązywała do dnia 30 listopada 2010 r. Na podstawie informacji z Biura Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych Urzędu Miejskiego W. ustalono zaś, że w lokalu przy ul. (...) we W. zamieszkuje pozwany. O wyniku ustaleń została następnie poinformowana strona powodowa. Po uzyskaniu powyższych informacji dwuosobowa komisja działu (sekcji) kontroli poboru gazu strony powodowej w składzie (...) sporządziła protokół wewnętrzny nr 500/14, będący podstawą odszkodowania i wystawienia noty obciążeniowej.

(dowód:

- zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 17 kwietnia 2019 r., k. 47 verte)

Komisja Działu (Sekcji) Kontroli Poboru Gazu, przy ustalaniu wysokości odszkodowania należnego od A. M. z tytułu nielegalnego poboru gazu postanowiła nie obciążać pozwanego opłatą karną wynikającą bezpośrednio z Taryfy nr 1 dla usług dystrybucji paliw gazowych i usług regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, obowiązującej w dacie stwierdzenia nielegalnego poboru gazu, stanowiącej załącznik do decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 17 grudnia 2013 r. Opłatę za bezumowny pobór gazu ustalono metodą odszkodowawczą na zasadach ogólnych, wynikającą z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne. Do obliczenia odszkodowania na zasadach ogólnych zastosowano wzór umieszczony w regulaminie kontroli poboru paliwa gazowego, w którym to wzorze występują takie zmienne jak: ilość pobranego gazu w okresie bezumownym, średnioważona cena referencyjna gazu z tego okresu, średnioważona stawka opłaty dystrybucyjnej zmiennej także z tego okresu i ilość dni trwania nielegalnego poboru gazu.

(dowód:

- zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 17 kwietnia 2019 r., k. 48)

W dniu 1 czerwca 2015 r. (...) sp. z o.o. M. K. sporządził protokół Nr (...) „naliczenie wielkości odszkodowania” w sprawie ustalenia strat poniesionych przez (...) sp. z o.o. w W. Oddział we W., w wyniku nielegalnego poboru gazu

przez kontrolowanego A. M. w budynku przy ul. (...) we W.. Do określenia strat poniesionych przez (...) sp. z o.o., działając w oparciu o art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz. U. 2012 r., poz. 1059) przyjęto ilość paliwa gazowego, stanowiącą różnicę pomiędzy stanem gazomierza na dzień zawarcia nowej umowy dostarczania i sprzedaży gazu a stanem gazomierza na dzień rozwiązania poprzedniej umowy. Do obliczenia strat w związku z nielegalnym poborem gazu przyjęto 8 864 m³ gazu. Opłatę odszkodowawczą ustalono na podstawie obliczeń: $8\,864\text{ m}^3 \times (1,3663\text{ zł/m}^3 + 47,2900\text{ zł/m}^3) + 1/30 \times 2,58\text{ zł/m-c} \times 1\,275\text{ dni} = 16\,412,32\text{ zł}$, w których poza ilością pobranego gazu, uwzględniono średnioważoną cenę referencyjną gazu z okresu 2010 – 2014, średnioważoną stawkę opłaty dystrybucyjnej zmiennej z okresu 2010 – 2014, w której rozliczany był punkt poboru gazu przy ul. (...) we W. oraz ilość dni trwania nielegalnego poboru gazu.

(dowód:

- protokół Nr (...) „naliczenie wielkości odszkodowania” z dnia 1 czerwca 2015 r., k. 7 verte;
- zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 17.04.2019 r., k. 48 – 48 verte)

W dniu 2 czerwca 2015 r. M. K., działając w imieniu strony powodowej, sporządził kierowane do pozwanego pismo, znak (...), dotyczące powiadomienia o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu. Piśmie tym, powołując się na dane otrzymane od (...), informowano o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu w lokalu mieszkalnym przy ul. (...) we W., który trwał od dnia rozwiązania umowy o dostarczanie i sprzedaży gazu, tj. 30 listopada 2010 r. do dnia zawarcia nowej umowy, tj. 28 maja 2014 r. Pismo to zawierało również pouczenie, że odwołanie co do wysokości naliczonej opłaty można wnieść w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia. Do przedmiotowego pisma został dołączony protokół nr (...) „naliczenie wielkości odszkodowania” oraz nota obciążeniowa nr (...) z dnia 2 czerwca 2015 r. na kwotę 16 412,32 zł, wystawiona przez M. K. z tytułu nielegalnego poboru paliw gazowych. Opłata za nielegalny pobór gazu (bez zawartej umowy kompleksowej o dostarczenie i sprzedaż paliwa gazowego) zawarta w nocie obciążeniowej nr (...) została ustalona metodą zachowawczą, na zasadach ogólnych.

(dowód:

- pismo, znak (...) z dnia 2 czerwca 2015 r., k. 7;
- nota obciążeniowa nr (...) z dnia 2 czerwca 2015 r., k. 53
- zeznania świadka M. K., protokół rozprawy z dnia 17.04.2019 r., k. 48 verte)

W dniu 17 lipca 2015 r. strona powodowa sporządziła dokument zatytułowany „Ostateczne przesądowe wezwanie do zapłaty”, w którym wezwała pozwanego do natychmiastowej zapłaty kwoty 16 523,83 zł, na którą składały się: wynikająca z noty nr (...) z dnia 2 czerwca 2015 r. kwota 16 412,32 zł oraz odsetki ustawowe do dnia 17 lipca 2015 r. w kwocie 111,51 zł. W piśmie tym powodowa spółka wskazała, iż zapłaty należy dokonać w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od następnego dnia po terminie płatności danej pozycji do dnia dokonania zapłaty.

(dowód:

- ostateczne przesądowe wezwanie do zapłaty z dnia 17 lipca 2015 r., k. 8 i 36)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady i wysokości należności głównej zasługiwało na uwzględnienie, a jedynie podlegało korekcie w zakresie odsetek dochodzonych od należności pieniężnej.

Strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. pozwem wniesionym w dniu 27 kwietnia 2018 r. (data nadania w urzędzie pocztowym) domagała się zapłaty od pozwanego A. M. na jej rzecz kwoty 16 412,32 zł wraz z ustawowymi

odsetkami liczonymi od dnia 17 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty tytułem opłaty za bezumowny pobór paliwa gazowego stwierdzony w nieruchomości przy ulicy (...) we W..

Pozwany A. M. zakwestionował swoją odpowiedzialność z tytułu nielegalnego poboru paliwa gazowego wskazując, że nie wiedział, iż doszło do nielegalnego poboru paliwa, zaś w dniu 28 maja 2014 r. podpisał umowę o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego z (...), po wcześniejszym uregulowaniu zaległości z poprzedniej umowy. Jednocześnie podniósł zarzut przedawnienia dochodzonego przez stronę powodową roszczenia.

Przedmiotem rozpoznania w niniejszym sporze była zatem zasadność obciążenia pozwanego opłatą w kwocie 16 412,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty za nielegalny pobór paliwa gazowego. Wymagało to wszakże w pierwszej kolejności rozstrzygnięcia, czy taki nielegalny pobór w ogóle miał miejsce.

Podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie stanowiły dokumenty przedłożone przez stronę powodową. Kluczowy okazał się również dowód z zeznań świadka M. K., zawnioskowany przez stronę powodową w odpowiedzi na zarzut pozwanego, dotyczący nieudowodnienia nielegalnego poboru gazu i wysokości odszkodowania. Świadek M. K. w sposób precyzyjny wyjaśnił, w jakich okolicznościach doszło do ustalenia nielegalnego poboru paliwa gazowego oraz w jaki sposób dokonano ustalenia wysokości należnego odszkodowania. Pozwany w toku postępowania, pomimo zakwestionowania dochodzonego przez stronę powodową roszczenia nie przejawiał żadnej inicjatywy dowodowej. Nie stawiał się również na rozprawę w dniu 26 czerwca 2019 r., pomimo prawidłowego wezwania do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z jego przesłuchania w charakterze strony, co w konsekwencji spowodowało pominięcie przez Sąd dowodu z jego przesłuchania.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.; dalej jako „P.e.”) w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może pobierać od odbiorcy, a w przypadku gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych. Przez nielegalne pobieranie paliw lub energii rozumieć należy pobieranie jej bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy (art. 3 pkt 18 P.e.). Stosownie do treści art. 3 pkt 12 P.e. przedsiębiorstwem energetycznym jest zaś podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi. Upoważnieni przedstawiciele przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii wykonują kontrole układów pomiarowych, dotrzymania zawartych umów i prawidłowości rozliczeń (art. 6 ust. 1 P.e.).

Niesporne w sprawie było – i wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, że umowa o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego zawarta z poprzednim odbiorcą lokalu położonego we W. przy ul. (...) tj. S. K. została rozwiązana z dniem 30 listopada 2010 r., jak również, że do dnia 28 maja 2014 r. pozwany A. M. umowy takiej nie zawarł. Nie można w konsekwencji uznać go w spornym okresie za odbiorcę, którym po myśli art. 3 pkt 13 P.e. jest osoba otrzymująca paliwo lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym, a tym samym w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy nielegalny pobór paliwa gazowego może być rozpatrywany wyłącznie jako pobieranie jej bez zawarcia umowy (art. 57 ust. 1 pkt 1 P.e. w zw. z art. 3 pkt 18 P.e.). Dla przyjęcia odpowiedzialności za dokonywany w ten sposób nielegalny pobór paliwa gazowego konieczne jest ustalenie, czy miał miejsce bezumowny pobór. Brak w spornym okresie umowy o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego do lokalu zajmowanego przez pozwanego, jak już wskazano powyżej, był w sprawie niesporny. Poza sporem pozostawało również i to, że pozwany korzystał w lokalu położonego we W. przy ul. (...) z paliwa gazowego, które dostarczało przedsiębiorstwo energetyczne. Rozważeniu, w ocenie Sądu, podlegała jednak jeszcze kwestia winy osoby pobierającej nielegalnie paliwo gazowe – jako przesłanki jej odpowiedzialności. Jakkolwiek ustalenie samego faktu nielegalnego pobierania paliw lub energii w rozumieniu art. 3 pkt 18 P.e. nie wymaga bynajmniej badania winy sprawcy (zob.

uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2003 r., I CKN 252/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 110), to jednak przepis ten nie stanowi przecież podstawy odpowiedzialności za nielegalny pobór.

Mając na względzie wyłącznie deliktowy charakter odpowiedzialności za pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy – zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie należy przyjąć, iż art. 57 ust. 1 P.e. kształtuje odpowiedzialność – w przypadku gdy pobór nastąpił bez zawarcia umowy – osoby lub osób nielegalnie pobierającej paliwa lub energię opartą na zasadzie winy (tak też Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w wyroku z dnia 27 stycznia 2017 r., sygn. akt I C 628/16). Istotne znaczenie w tej mierze ma fakt, że wina jest – obok ryzyka – podstawową zasadą odpowiedzialności deliktowej w polskim prawie cywilnym. Wypada w tym miejscu przywołać również stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 stycznia 2010 r. (sygn. akt V CNP 52/09 (niepublikowane), zgodnie z którym samo ustalenie nielegalnego poboru paliwa lub energii w rozumieniu art. 3 pkt 18 P.e., nie wymaga badania winy, „nie ulega natomiast wątpliwości, że znamię podmiotowe czynu, noszącego znamiona nielegalnego pobierania energii, nabiera znaczenia na etapie ustalania odpowiedzialności sprawcy”.

Przyjmując, że winę można przypisać określonej osobie, kiedy istnieją podstawy do negatywnej oceny jej zachowania zarówno z punktu widzenia obiektywnego, jak i subiektywnego (tzw. zarzucalność postępowania), należało stwierdzić, iż świetle okoliczności faktycznych niniejszej sprawy ocenionych przy uwzględnieniu zasad logicznego rozumowania oraz wskazań doświadczenia życiowego, pozwany ponosi winę w nielegalnym pobieraniu paliwa gazowego, z tytułu którego strona powodowa obciążyła go opłatą w kwocie 16 412,32 zł.

Umowa o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego została wypowiedziana poprzedniemu odbiorcy, S. K. jeszcze w 2010 r., a jednak pozwany do dnia zawarcia nowej umowy o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego, tj. do 28 maja 2014 r. z paliwa tego korzystał. Brak jest w świetle zgromadzonego w sprawie materiału jakichkolwiek podstaw pozwalających przyjąć, by starał się on tę sytuację w jakikolwiek sposób uregulować, mimo że z uzyskanych przez stronę powodową z Biura Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych Urzędu Miejskiego W. wynikało, że zamieszkiwał w lokalu przy ul. (...) we W.. Co więcej w pierwszych zdaniach złożonego w dniu 17 września 2018 r. (data nadania w urzędzie pocztowym) sprzeciwu pozwany A. M. przyznał, iż miał świadomość że poprzednio obowiązująca umowa została wypowiedziana poprzedniemu odbiorcy. W związku z tym pozwany miał pełną świadomość tego, że do korzystania z paliwa gazowego konieczne jest zawarcie stosownej umowy, skoro uprzednio właśnie na podstawie takiej umowy z paliwa gazowego korzystał poprzedni odbiorca.

Podnoszona zaś przez pozwanego kwestia obowiązywania umowy o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego zawartej przez niego w dniu 28 maja 2014 r. w świetle okoliczności faktycznych niniejszej sprawy jest pozbawiona doniosłości, jako że dochodzona przez stronę powodową opłata naliczona została za bezumowne pobieranie paliwa gazowego, nie zaś za zaległości wynikające z umowy. Bez znaczenia pozostawało również to, że pozwany wraz z zawarciem umowy z dnia 28 maja 2014 r. uiszczył zaległości wynikające z poprzedniej umowy, obowiązującej do dnia 30 listopada 2010 r. Stanowiło to bowiem warunek zawarcia nowej umowy. Ponadto pozwany uiszczył wówczas należność za gaz według stanu jego zużycia na dzień 30 listopada 2010 r. Podstawę roszczenia strony powodowej w niniejszej sprawie stanowił zaś stan gazomierza będący różnicą między stanem gazomierza na dzień zawarcia nowej umowy o dostarczanie i sprzedaż paliwa gazowego a stanem gazomierza na dzień rozwiązania poprzedniej umowy, czyli okres późniejszy.

Powołany na wstępie przepis art. 57 P.e. daje przedsiębiorstwu energetycznemu alternatywne uprawnienia, bądź do pobierania od odbiorcy opłaty w wysokości określonej w taryfie, bądź też dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych. Wybór pomiędzy wskazanymi drogami postępowania pozostawiony jest swobodnej decyzji zakładu energetycznego, jako poszkodowanemu.

W niniejszej sprawie strona powodowa jako przedsiębiorstwo energetyczne domagała się odszkodowania na zasadach ogólnych. Niezbędne było zatem ustalenie, czy zostały spełnione przesłanki odszkodowawcze, to jest takie elementy stanu faktycznego, których łączne wystąpienie warunkuje powstanie tego rodzaju odpowiedzialności (por. Z. Banaszczyk, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I, 2013, s. 1159). W każdym przypadku, niezależnie od zasady,

na której opiera się deliktowa odpowiedzialność odszkodowawcza, dla jej zaistnienia wymagane jest, co do zasady, wystąpienie czynu niedozwolonego, szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy czynem niedozwolonym a szkodą.

Zdarzeniem szkodzącym na gruncie rozpoznawanej sprawy był nielegalny pobór paliwa gazowego, trwający w okresie od rozwiązania umowy z poprzednim odbiorcą, tj. od dnia 1 grudnia 2010 r. do dnia zawarcia kolejnej umowy, tj. do dnia 28 maja 2014 r.

Aby dane zdarzenie sprawcze mogło powodować odpowiedzialność deliktową w świetle art. 415 k.c. musi ono cechować się bezprawnością. Bezprawne jest zachowanie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, przez który rozumie się nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, jak również nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych, czyli zasad współżycia społecznego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2015 r., IV CSK 539/14, Legalis). Nielegalny pobór paliwa gazowego jest przestępstwem stypizowanym w art. 278 § 5 k.k. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 lutego 2004 r., IV KK 302/03.), a tym samym została spełniona przesłanka bezprawności zdarzenia szkodzącego.

Niewątpliwie została również spełniona przesłanka związku przyczynowego między zdarzeniem polegającym na nielegalnym poborze paliwa, a wystąpieniem szkody. Należało zatem przejść do omówienia przesłanki szkody.

Kodeks cywilny nie wprowadził ogólnej, całościowej definicji szkody. Pojęcie to definiuje teoria prawa odszkodowawczego. Najczęściej określa się szkodę jako uszczerbek w dobrach poszkodowanego, poniesiony wbrew jego woli. Uszczerbek oznacza niekorzystną zmianę wywołaną w tych dobrach. Ujawnia ją różnica między stanem powstałym w wyniku zdarzenia szkodzącego a stanem, jaki istniałby, gdyby ono nie wystąpiło. W niniejszej sprawie wysokość szkody, będącej uszczerbkiem majątkowym została udowodniona w oparciu o przedłożone przez stronę powodową dokumenty, a w szczególności protokół nr (...) z dnia 1 czerwca 2015 r. oraz zeznania świadka M. K., będącego pracownikiem strony powodowej na stanowisku kierownika sekcji kontroli poboru gazu. Wskazał on, iż odszkodowanie za nielegalny pobór gazu (bez zawartej umowy kompleksowej dostarczenia i sprzedaży paliwa gazowego) zawarte w nocie obciążeniowej nr (...) zostało ustalone według wzoru umieszczonego w regulaminie kontroli poboru paliwa gazowego, opartego na ilości pobranego gazu w okresie bezumownym, średnioważonej ceny referencyjnej gazu z tego okresu, średnioważonej stawki opłaty dystrybucyjnej z tego okresu i ilość dni trwania nielegalnego poboru gazu. Co istotne, pozwany A. M., w niniejszym postępowaniu nie kwestionował wysokości ustalonego odszkodowania z tytułu nielegalnego poboru paliwa gazowego.

Całokształt powyższych okoliczności doprowadził Sąd do przekonania, iż zgłoszona w pozwie kwota 16 412,32 zł wyliczona została w sposób prawidłowy.

W tym miejscu należy odnieść się do zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia dochodzonego roszczenia. W tym względzie Sąd w pełni podziela stanowisko strony powodowej, zgodnie z którym stosownie do treści art. 442¹ § 2 k.c., jeżeli szkoda wyniknęła z występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia jego popełnienia bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jak to zostało wyżej wskazane nielegalny pobór paliwa gazowego jest występkiem stypizowanym w art. 278 § 5 k.k. Nielegalny pobór gazu następował w okresie od dnia 1 grudnia 2010 r. do dnia 27 maja 2014 r., zaś strona powodowa ustaliła szkodę oraz jej wysokość w czerwcu 2015 r., natomiast pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu 27 kwietnia 2018 r., a więc przed upływem okresu przedawnienia. Tym samym, wniesienie pozwu przed upływem okresu przedawnienia spowodowało przerwanie jego biegu, a zatem zarzut przedawnienia nie zasługiwał na uwzględnienie.

Rozstrzygnięcie w zakresie odsetek znajduje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie z wyrokiem Sadu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., II CK 146/02 (niepublikowany) odsetki od odszkodowania pieniężnego należą się od dnia, w którym odszkodowanie to powinno być zapłacone. W

wypadku zobowiązań z czynów niedozwolonych, które mają charakter bezterminowy, stan opóźnienia w spełnieniu świadczenia powstaje po wezwaniu dłużnika do świadczenia. Znaczenie takiego wezwania wierzyciela (art. 455 k.c.) polega na tym, że z jego chwilą na dłużniku zaczyna ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia i że nie spełniając go - popada w opóźnienie, a to uprawnia wierzyciela do żądania odsetek za czas opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.). Dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne, także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1993 r., I CRN 121/94, OSNC 1995/1/21). W niniejszej sprawie wymagalność dochodzonego świadczenia, jako bezterminowego, uwarunkowana była wezwaniem do zapłaty (art. 455 k.c.). Strona powodowa domagała się odsetek liczonych od kwoty 16 412,32 zł od dnia 17 czerwca 2015 r. tj. pierwszy dzień po terminie płatności określonym w nocie obciążeniowej nr (...) z dnia 2 czerwca 2015 r. W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała, ażeby z tą datą dochodzone od pozwanego świadczenie stało się wymagalne. Nie wykazała bowiem, ażeby przedmiotowa nota obciążeniowa została doręczona pozwanemu, a także nie udowodniła doręczenia powodowi pisma powodowej spółki z dnia 2 czerwca 2015 r. wraz z protokołem nr (...) oraz ostatecznego przesądowego wezwania do zapłaty z dnia 17 lipca 2015 r. Pozwany A. M. zaś otrzymaniu tej noty obciążeniowej, jak i powyższych pism pochodzących od strony powodowej zaprzeczył. Tym samym, strona powodowa wobec podniesionego przez pozwanego zarzutu winna była udowodnić, że pozwany otrzymał chociażby jeden z powyższych dokumentów. Na tę okoliczność nie zgłosiła jednak żadnego dowodu. Nie mogą stanowić takiego dowodu zeznania świadka M. K. który stwierdził, że pismo strony powodowej z dnia 2 czerwca 2015 r. dotyczące powiadomienia o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu wraz z dołączonym do tego pisma protokołem nr (...) i notą obciążeniową odebrał teść pozwanego M. M., albowiem pozwany nie potwierdził przekazania mu tych dokumentów przez swojego teścia, a tym samym faktu ich doręczenia adresatowi. Także strona powodowa nie wykazała, że doręczyła pozwanego ostateczne przesądowe wezwanie do zapłaty z dnia 17 lipca 2015 r. Ponadto należy zauważyć, że nawet gdyby nastąpiło doręczenie tego wezwania, czemu pozwany zaprzeczył, to okoliczność ta nie spowodowałaby wymagalności dochodzonego roszczenia. Należy bowiem zauważyć, że powyższe ostateczne przesądowe wezwanie do zapłaty z dnia 17 lipca 2015 r. wskazuje jedynie kwotę o zapłatę której adresat wezwania jest wzywany oraz numer dokumentu i datę jego wystawienia. Jednakże nie podaje z jakiego tytułu wynika wskazana w nim kwota, nie podaje czego dotyczy wskazany numer dokumentu i na jakiej podstawie został on wystawiony. Samo podanie żądanej kwoty, numer dokumentu i daty jego wystawienia jest niewystarczające do tego aby pozwany wiedział z jakiego tytułu jest wzywany do zapłaty, tym bardziej, że wcześniej nie zostało mu doręczone pismo strony powodowej z dnia 2 czerwca 2015 r., protokół nr (...) i nota obciążeniowa. Tym samym nie sposób zatem uznać, ażeby roszczenie strony powodowej stało się wymagalne z dniem 17 czerwca 2015 r. Powyższe doprowadziło Sąd do przekonania, że pierwszym skutecznym wezwaniem pozwanego do spełnienia świadczenia był dzień doręczenia mu odpisu pozwu. Zważywszy na fakt, iż przesyłka sądowa zawierająca odpis pozwu wraz z odpisami jego załączników została doręczona w dniu 3 września 2018 r. (podstawie art. 139 § 1 k.p.c. pozostawiona w aktach ze skutkiem doręczenia na ten dzień) dniem, w którym roszczenie stało się wymagalne był 4 września 2018 r. i od tej daty zostały zasądzone należne odsetki od roszczenia głównego.

W tym stanie rzeczy, działając na podstawie art. 57 ust. 1 i 2 pkt 1 P.e. oraz art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz w oparciu o pozostałe powyższej powoływane i cytowane przepisy, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku, oddalając powództwo w punkcie II sentencji wyroku w zakresie dochodzonych od kwoty 16 412,32 zł odsetek ustawowych od dnia 17 czerwca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 3 września 2018 r.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może wyłożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swojego żądania. W niniejszej sprawie strona powodowa wygrała proces w całości w zakresie należności głównej i częściowo w zakresie należności ubocznej (odsetek), a uległa tylko co do nieznaczej części swojego żądania w zakresie dochodzonych odsetek liczonych od należności głównej za okres od dnia 17 czerwca 2015 r. do dnia 3 września 2018 r. W ocenie Sądu powyższe powoduje, że pozwany jest obowiązany zwrócić stronie powodowej wszystkie poniesione przez nią koszty procesu. Na zasądzoną od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę kosztów procesu w łącznej wysokości 4 438 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 821 zł, koszty zastępstwa prawnego w kwocie 3 600 zł ustalone

stosownie do treści § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 265) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.